

ten hän huusi; ”Hyi, minä haistan elävän venäläisen hajun. Kuka siellä oikein on?”

Pelokkaana Vasilisa läheni. ”Minä vain, muoriseni. Sisarpuoleni lähettivät minut hakemaan tulta.”

”Hyvä on sitten”, sanoi Baba-Jaga, ”tästä lähtien saat jäädä minun luokseni ja tehdä minulle töitä. Sen jälkeen minä annan sinulle tulta. Jos et suostu, syön sinut päivälliseksi.” Kääntyen portteihin päin hän huusi: ”Vahvat lukot auetkoot ja portit selälleen.” Portit aukevat, Baba-Jaga meni sisään ja Vasilisa seurasi häntä ja portit sulkeutuivat heidän takanaan. Baba-Jaga venytteli ja sanoi:

”Katso mitä uunissa on ja tuo tänne. Minulla on nälkä.”

Vasilisa syytti puisen päreen aidassa olevien pääkallojen hehkuvista silmistä ja alkoi kantaa ruokaa uunista. Sitä oli kylliksi ainakin kymmenelle. Sitten hän toi kellarista kaljaa, olutta ja votkaa. Eukko söi ja joi kaiken. Vasilisalle jäi vain tilkka kaalikeittoa, leivänkyrsä ja sianlihan murunen. Baba-Jaga alkoi valmistautua yöpuulle.

”Huomenna minun lähdeTTYäni”, hän sanoi Vasilisalle, ”sinun on laastava piha, luututtava talo, laittettava päivällistä ja tiskattava. Kun olet sen tehnyt, mene jyvääntaan, ota säkillinen vehnää ja erottele pienet vehnänjyvät herneistä, jotka ovat vehnänjyvien seassa.” Sitten hän nukahti ja alkoi kuorsata.

Vasilisa asetti Baba-Jagan aterian tähteet nuken eteen ja purskahti itkuun. Hän kertoi, miten vaikeita tehtäviä Baba-Jaga oli antanut hänelle. ”Hän syö minut, ellen selviä kaikesta”, hän itki. ”Ole kiltti ja auta minua.”

”Älä ole peloissasi”, nukke vastasi. ”Syö illallisesi, lue rukouksesi ja mene nukkumaan. Asiat näyttävät aina valoisammilta aamulla.”

Vasilisa heräsi seuraavana aamuna varhain, mutta Baba-Jaga oli jalkeilla jo ennen häntä. Kun Vasilisa katsoi ulos ikkunasta, hän näki pääkallojen hehkuvien silmien himmenevän. Sitten hän näki valkean ratsumiehen ratsastavan ohi – ja jälleen oli päivä valjennut. Baba-Jaga meni pihalle ja kutsui huumareensa ja petkeleensä viheltämällä. Juuri silloin ratsasti ohi punainen ratsumies, ja aurinko nousi. Baba-Jaga kiipesi huumareeseensa ja alkoi sou-ttaa petkeleellä lakaisten jälkensä luudalla. Vasilisa jäi yksin.

Miettien minkä työn tekisi ensimmäiseksi hän katseli ympärilleen ja huomasi äkkiä, että kaikki työt oli jo tehty. Nukke poimi parhailaan viimeisiä herneitä vehnästä.

”Oi! Taas sinä pelastit minut”, Vasilisa huu-

dahti. ”Ainoa asia joka jäi sinun tehtäväksesi on päivällisen valmistaminen”, sanoi nukke kiiveten takaisin Vasilisan taskuun. ”Mene nyt laittamaan ruokaa ja voit levätä mukavasti jälkeensä.”

Illansuussa Vasilisa kattoi pöydän ja alkoi odotella Baba-Jagaa. Hämärissä musta ratsumies ratsasti porttien ohi ja pimeys laskeutui. Ainoa valo tuli pääkallojen silmistä. Kun Vasilisa kuuli Baba-Jagan lähestyvän, hän juoksi tätä vastaan.

”Oletko tehnyt kaikki työt?” kysyi Baba-Jaga.

”Katso itse”, vastasi Vasilisa. Baba-Jaga oli oikein harmissaan kun missään ei ollut mitään moitteen sijaa. ”Uskolliset palvelijani”, hän huusi, ”tulkaa jauhamaan vehnä.” Kolme irrallista käsiparia ilmestyi jostakin ja kantoi vehnän jonnekin. Baba-Jaga söi itsensä kylläiseksi ja alkoi valmistautua yöpuulle, mutta ensin hän antoi Vasilisalle määräyksensä seuraavaa päivää varten. Hänen oli tehtävä samat askareet kuin ennenkin, mutta yksi tehtävä oli lisää. Baba-Jagalla oli kannullinen unikonsiemeniä, joiden joukkoon joku oli ilkeyksissään sekoittanut multaa. Vasilisan oli eroteltava ja puhdistettava jokaikinen unikon siemen. Baba-

Jaga kääntyi seinään päin ja alkoi kuorsata, kun taas Vasilisa meni jälleen pyytämään nukkea apuun.

Aamulla Baba-Jaga ratsasti tiehensä ja Vasilisa ja nukke tekivät työt. Kun Baba-Jaga tuli kotiin, hän tarkisti kaiken. Sitten hän pyysi uskollisia palvelijoitaan tulemaan ja pusertamaan unikon siemenistä öljyä. Taaskin ilmestyi jostain kolme irrallista käsiparia ja ne kantoivat unikonsiemenet jonnekin. Baba-Jaga alkoi syödä Vasilisan katsellessa ja seistessä äänettömänä.

”Miksi et juttele minulle?” Baba-Jaga kysyi.

”En uskaltanut”, Vasilisa vastasi, ”mutta jos annat luvan, kysyisin sinulta jotakin.”

”Kysy pois”, sanoi Baba-Jaga, ”kunhan vain muistat, ettei uteliaisuus aina ole hyvästä. Jos saat tietää liikaa, saatat vanheta ennen aikojasi.”

Vasilisa kysyi, keitä kolme ratsastajaa oikein olivat, valkoinen, punainen ja musta. ”Ne ovat Päivä, Aurinko ja Yö”, vastasi Baba-Jaga, ”ja ne ovat kaikki minun palveluksessani.”

Vasilisa tahtoi kysyä vielä irrallisista käsistä, mutta pysyi vaii.

”Hyvä”, Baba-Jaga sanoi. ”Olen iloinen, että kysyit vain niitä asioita, jotka näit taloni ulko-

puolella, etkä niitä jotka ovat sisällä. Minä syön ne ihmiset, jotka ovat liian uteliaita. Kerropa minulle nyt, miten pystyit tekemään kaikki työt niin nopeasti.”

”Äitini siunaus on minun apunani”, Vasilisa vastasi.

”Niinkö?” eukko huudahti. ”Suoriudu matkoihisi sitten. Minä selviän kyllä ilman siunauksen saaneita ihmisiä.” Hän heitti Vasilisan ulos ja työnsi portin ulkopuolelle. Hän otti yhden hehkuvasilmäisistä pääkalloista aidan harjalta, pisti sen seipään nenään ja ojensi Vasilisalle. ”Tässä on sisarpuolillesi valoa”, hän sanoi. ”Sitähän he lähettivät sinut hakemaan.”

Vasilisa juoksi kotiin niin nopeasti kuin saattoi ja koko yön pääkallo valaisi hänen tietään ja himmeni päivän sarastaessa. Saavuttuaan kotiin hän aikoi heittää pääkallon pois, koska hän oli varma, ettei häneltä enää vaaditaisi valoa. Mutta pääkallo sanoi syvällä äänellä: ”Älä heitä minua pois. Vie minut äiti-puolesi luo.”

Vasilisa ei nähnyt valoa yhdessäkään talon ikkunassa ja niin hän päätti viedä pääkallon sisään. Hänen äitipuolensa ja sisarpuolensa tervehtivät häntä ystävällisesti. Sen koommin kun hän oli lähtenyt, he kertoivat, he eivät olleet pystyneet syyttämään tulta. Jos he itse raapivat piitä, ei syytynyt kipinää, ja naapurista lainattu tuli sammui heti kun se tuotiin sisään. He veivät pääkallon huoneeseen. Sen loistavat silmät tuijottivat suoraan äitipuolta ja sisarpuolia. He yrittivät piiloutua, mutta minne he menivätkin, silmät seurasivat heitä. Aamuun mennessä he olivat kärventyneet kuoliaiksi ja vain Vasilisa jäi eloon.

Aamulla Vasilisa hautasi pääkallon syväälle maahan, lukitsi talon ja lähti kaupunkiin odottamaan isänsä paluuta. Siellä hän asettui asumaan erään köyhän vaimon luokse, joka eli yksin. Nuken avustamana hän kehräsi suuren määrän hienointa pellavalankaa ja kutoi siitä niin hienon kankaan että sen olisi voinut vetää neulansilmän läpi. Eukko vei kankaan tsaarille, joka kiitti häntä ihmeellisestä lahjasta. Tsaari tahtoi teettää kankaasta paitoja, mutta ei voinut löytää ompelijaa, joka olisi ottanut vastaan niin vaikean tehtävän. Tsaari kutsui eukon puheilleen ja vaati, että sen, joka oli kutonut kankaan, oli myös ommeltava siitä hänelle paitoja.

Vasilisa lukitsi itsensä huoneeseen ja työskenteli taukoamatta kunnes kaksitoista paitaa oli valmiina. Tsaari oli niihin niin ihastunut, että kutsui ompelijan palatsiinsa palkitakseen hänet henkilökohtaisesti taitavasta työstä.